

Uchwała z dnia 11 kwietnia 2006 r.

I PZP 1/06

Przewodniczący Prezes SN Walerian Sanetra (sprawozdawca), Sędziowie
SN: Teresa Flemming-Kulesza, Katarzyna Gonera.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 kwietnia 2006 r. sprawy z powództwa Jarosława Z. przeciwko Prokuraturze Rejonowej w S. o zapłatę wynagrodzenia, na skutek zagadnienia prawnego przekazanego postanowieniem Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Suwałkach z dnia 29 grudnia 2005 r. [...]

„Czy do czasu rozpoznania kasacji trwa stosunek służbowy i zawieszenie w czynnościach z obniżeniem do 50 % wynagrodzenia prokuratora, co do którego w postępowaniu dyscyplinarnym zapadło prawomocne orzeczenie o wydaleniu ze służby a sąd dyscyplinarny II instancji nie skorzystał z przewidzianego w art. 71 ust. 5 ustawy z 20.06.1985 r. o Prokuraturze (Dz.U. Nr 21 p 206 z 2002 r. ze zm.) uprawnienia do utrzymania w mocy zawieszenia w czynnościach do dnia wniesienia kasacji, choć kasacja została wniesiona i co skutkować powinno zgodnie z art. 71 ust. 6 powołanej ustawy pozostawienie w mocy zawieszenia w czynnościach do czasu jej rozpoznania ?”

p o d j ą ł uchwałę:

Orzeczenie Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego utrzymujące w mocy wydalenie ze służby prokuratorskiej, od którego została wniesiona kasacja (art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206 ze zm.), nie powoduje wygaśnięcia stosunku służbowego prokuratora (art. 16 ust. 5 ustawy o prokuraturze); zawieszenie prokuratora w czynnościach z obniżeniem jego wynagrodzenia pozostaje w mocy do czasu rozpoznania kasacji (art. 71 ust. 6 w związku z art. 71a ust. 1 ustawy o prokuraturze).

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 29 grudnia 2005 r. [...] Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Suwałkach przedstawił do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu zagadnienie prawne, którego treść została przytoczona w sentencji niniejszej uchwały. Zagadnienie to zrodziło się na tle następującego stanu faktycznego i prawnego sprawy. Wyrokiem z dnia 29 listopada 2005 r. [...] Sąd Rejonowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Suwałkach, uwzględniając roszczenie powoda Jarosława Z. zasądził na jego rzecz od Prokuratury Rejonowej w S. 27.546,42 zł tytułem 50% wynagrodzenia za pracę w miesiącach od 1 października 2003 r. do 30 września 2004 r. z ustawowymi odsetkami od sum należnych w stosunku miesięcznym, przy czym uwzględnił też wyższy dodatek stażowy od 1 stycznia 2004 r. Z niekwestionowanych przez strony ustaleń tego Sądu wynika, że Jarosław Z. od 1 czerwca 2001 r. został powołany przez Prokuratora Generalnego na stanowisko prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. Zarządzeniem Prokuratora Okręgowego w S. z 7 czerwca 2002 r. został zawieszony w czynnościach i wszczęto wobec niego postępowanie dyscyplinarne. Od 1 stycznia 2003 r. otrzymywał w związku z tym wynagrodzenie w obniżonej wysokości (o 50%). Dnia 14 stycznia 2003 r. Sąd Dyscyplinarny dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym orzekł karę dyscyplinarną wydalenia powoda ze służby. Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny orzeczeniem z 26 czerwca 2003 r. rozstrzygnięcie to utrzymał w mocy, nie wypowiadając się co do dalszego zawieszenia w czynnościach. Z dniem 1 lipca 2003 r. powodowi zaprzestano wypłacania 50% wynagrodzenia, mimo że wniósł kasację, którą 9 grudnia 2004 r. Sąd Najwyższy oddalił jako bezzasadną.

Równocześnie toczyło się postępowanie karne, prawomocnie zakończone 15 listopada 2004 r.; z tą datą Sąd Okręgowy w Łomży utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Grajewie, którym - między innymi - zastosowano wobec powoda środek karny w postaci zakazu wykonywania zawodu na okres 2 lat. Datę prawomocnego wyroku Sąd Rejonowy przyjął jako datę ustania stosunku pracy powoda. Sąd ten uznał, że wniesienie kasacji od orzeczenia Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego spowodowało, że do czasu jej rozpoznania z mocy prawa powód był zawieszony w czynnościach. Wniosek ten Sąd ten wyprowadził z wykładni systemowej art. 71 ust. 6, art. 83 ust. 2 i art. 16 ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206 ze zm.). Skoro prawomocne orze-

czenie sądu drugiej instancji nie może być wykonywane, to powoduje ono konsekwencje w postaci utraty z mocy prawa stanowiska prokuratora dopiero z dniem orzeczenia o oddaleniu kasacji lub pozostawieniu jej bez rozpoznania. Stosunek pracy powoda trwałby zatem do 9 grudnia 2004 r., gdyby nie wcześniejszy wyrok sądu powszechnego w sprawie karnej.

W wywiedzionej apelacji strona pozwana zarzucała obrazę art. 16 ust. 5 i art. 71 ust. 1 ustawy o prokuraturze, twierdząc, że stosunek służbowy powoda wygaś z dniem uprawomocnienia się orzeczenia o dyscyplinarnym wydaleniu ze służby, zaś od daty prawomocnego orzeczenia sądu dyscyplinarnego dalsze zawieszenie w czynnościach jest możliwe tylko w przypadku utrzymania go w mocy do dnia wniesienia kasacji. Sąd Okręgowy skoncentrował się na statusie powoda jako pracownika w okresie od wydania przez sąd dyscyplinarny drugiej instancji orzeczenia utrzymującego w mocy dyscyplinarne wydalenie ze służby aż do rozpoznania przez Sąd Najwyższy kasacji, po którym Prokurator Generalny podjął czynności zmierzające do wykonania kary dyscyplinarnej. W jego ocenie nie ulega wątpliwości, że instytucja zawieszenia prokuratora w czynnościach nierozzerwalnie łączy się z możliwością obniżenia przez sąd dyscyplinarny wynagrodzenia za pracę do 50% na czas trwania zawieszenia. Nie ulega też wątpliwości, że prokurator, który zawieszony jest w czynnościach i otrzymuje obniżone o 50% wynagrodzenie, pozostaje w stosunku pracy; nie ma możliwości „utrzymywania zawieszenia w czynnościach” po ustaniu stosunku pracy.

Według Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustawa o prokuraturze w części dotyczącej odpowiedzialności dyscyplinarnej i skutków prawomocnego orzeczenia o wydaleniu ze służby wydaje się przyzwalać na przyjęcie, iż stosunek służbowy prokuratora mimo zastosowania kary wydalenia ze służby trwa aż do czasu rozstrzygnięcia o kasacji. Brzmienie jej art. 16 ust. 5, iż stosunek służbowy prokuratora wygasa z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia o dyscyplinarnym wydaleniu ze służby nie wydaje się kategoryczne, gdy zważyć, że „wyłącza stany”, w których z mocy jej art. 83 ust. 2 stronom i Prokuratorowi Generalnemu przysługuje kasacja. Wątpliwość co do daty ustania stosunku służbowego wiąże się z art. 85 ust. 2 i 3 ustawy o prokuraturze, z którego wynika brak możliwości wykonania orzeczenia dyscyplinarnego do czasu wniesienia kasacji lub upływu terminu do jej wniesienia, a gdy kasacja została wniesiona - do czasu jej rozpoznania. Ze stanowiska Departamentu Legislacyjno-Prawnego Ministerstwa Sprawiedliwości wynika, że w praktyce

zakaz wykonywania orzeczeń dyscyplinarnych, poddanych kontroli Sądu Najwyższego wskutek wniesienia kasacji, sprowadza się do tego, że Prokurator Generalny nie wykonuje, między innymi, obowiązku zawiadomienia prokuratora o utracie stanowiska i wygaśnięciu stosunku służbowego. Nie przekazuje się składek na ubezpieczenie do ZUS. Nie wykonuje się także „innych czynności związanych z ustaniem stosunku pracy”. Nie wypłaca się też wynagrodzenia za pracę za wskazany okres. Praktyka taka sprawia, że od daty orzeczenia sądu dyscyplinarnego drugiej instancji, które jest prawomocne, lecz niewykonalne, do dnia rozstrzygnięcia o kasacji prokurator objęty postępowaniem ponosi szereg niekorzystnych dla niego skutków; przez wiele miesięcy prokurator zostaje pozbawiony środków do życia, nie dysponując świadectwem pracy, nie może podjąć nowego zatrudnienia, nie może zarejestrować się jako bezrobotny, nie nabywa uprawnień do korzystania ze świadczeń z ubezpieczenia chorobowego i zdrowotnego. W ocenie Sądu, który przedstawił rozważane zagadnienie prawne, stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości, iż stosunek służbowy ustaje z dniem prawomocności orzeczenia sądu dyscyplinarnego drugiej instancji o wydaleniu ze służby nie jest przekonujące właśnie z wyżej wskazanych względów. Za tym, że stosunek służbowy prokuratora nie ustaje z mocy prawa w dniu wydania prawomocnego orzeczenia przez sąd dyscyplinarny drugiej instancji przemawia też konstrukcja zawieszenia w czynnościach: „daty powstania z mocy prawa”, oraz oddanie przez ustawodawcę w gestię sądów dyscyplinarnych drugiej instancji rozstrzygnięcia o utrzymaniu zawieszenia w czynnościach w mocy do czasu wniesienia kasacji, bądź upływu terminu do jej wniesienia oraz stwarzanie możliwości decydowania o uchyleniu zawieszenia zarówno przez sąd dyscyplinarny, jak i Sąd Najwyższy.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zwraca przy tym uwagę na treść art. 71 ust. 3, 5 i 6 ustawy o prokuraturze. Przewidując prawo do zawieszenia prokuratora w czynnościach i wskazując, że z mocy prawa zawieszenie ustaje, jeśli w ciągu 3 miesięcy nie wszczęto postępowania dyscyplinarnego, a także z chwilą prawomocnego zakończenia tego postępowania, ustanawia od tej zasady wyjątki. Pierwszy daje sądom dyscyplinarnym drugiej instancji prawo do orzeczenia o utrzymaniu w mocy zawieszenia w czynnościach do dnia wniesienia kasacji, o której mowa w art. 83 ust. 2 ustawy o prokuraturze; jedynym warunkiem jest tu wydanie orzeczenia dyscyplinarnego. Drugi wyjątek wskazuje, że w przypadku wniesienia kasacji zawieszenie w czynnościach pozostaje w mocy do czasu jej rozpoznania, chyba że Sąd Najwyższy uchyli je wcześniej.

Karami dyscyplinarnymi, które mogą być poddane pod osąd sądu dyscyplinarnego drugiej instancji, są wszystkie kary wymienione w art. 67 ust. 1 pkt 1-5 ustawy o prokuraturze. Zatem zarówno nagana, przeniesienie na inne miejsce służbowe, jak i wydalenie ze służby prokuratorskiej mogą dać sądowi dyscyplinarnemu drugiej instancji prawo do rozstrzygnięcia o utrzymaniu w mocy zawieszenia w czynnościach, skoro art. 71 ust. 1-7 ustawy o prokuraturze nie zawiera w tej mierze żadnych ograniczeń. Zdaniem Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych powstaje pytanie o wzajemny stosunek przepisów art. 71 ust. 5 i art. 71 ust. 6 ustawy o prokuraturze, a szczególnie o to, czy to, że sąd dyscyplinarny drugiej instancji nie skorzystał z możliwości utrzymania w mocy zawieszenia w czynnościach do dnia wniesienia kasacji wyklucza możliwość pozostawienia w mocy zawieszenia w czynnościach do dnia rozpoznania kasacji, czy też, że oba wskazane przepisy działają niezależnie od siebie i art. 71 ust. 6 stosuje się bez uprzedniego utrzymania w mocy zawieszenia w czynnościach na podstawie art. 71 ust. 5 ustawy. Według tego Sądu przyjęcie, że obie podstawy pozostawienia w mocy zawieszenia w czynnościach działają niezależnie od siebie musiałoby powodować - przy przyjęciu, że stosunek służbowy wygasł w dniu prawomocnego orzeczenia - pozbawienie prokuratora prawa do wynagrodzenia za czas od daty tego orzeczenia do dnia wniesienia kasacji. Nie wydaje się zatem możliwe reaktywowanie zawieszenia w czynnościach i prawa do 50% wynagrodzenia tylko na podstawie art. 71 ust. 6 ustawy o prokuraturze. Alternatywnej interpretacji można dokonać w oparciu o art. 16 ust. 5 w związku z art. 85 ust. 2 i 3 ustawy o prokuraturze i przyjmując, że skoro nie wykonuje się prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji o wydaleniu ze służby do czasu rozpoznania kasacji, zaś zawieszenie w czynnościach z mocy prawa wygasło z dniem wydania prawomocnego orzeczenia, to stosunek pracy do rozpoznania kasacji trwa, bo nie wykonywane jest właśnie orzeczenie dyscyplinarne o wydaleniu ze służby. Konsekwencją byłoby przyjęcie, że prokuratorowi przysługuje 100% wynagrodzenia. Taka wykładnia z pewnością nie może być trafna ze względów celowościowych, bowiem rozstrzygnięcie niekorzystne dla prokuratora na pewien okres dałoby mu prawa pracownika sprzed zastosowania zawieszenia w czynnościach i obniżenia wynagrodzenia.

Udzielając odpowiedzi na przedstawione mu pytanie prawne Sąd Najwyższy wziął pod uwagę, co następuje:

Kluczowe znaczenie w rozważanej kwestii ma wykładnia art. 16 ust. 5 ustawy o prokuraturze. W myśl tego przepisu prawomocne orzeczenie sądu dyscyplinarnego o wydaleniu ze służby prokuratorskiej, z zastrzeżeniem art. 83 ust. 2 tej ustawy, oraz prawomocne orzeczenie sądu skazującego prokuratora na karę dodatkową pozbawienia praw publicznych, zakazu zajmowania stanowiska prokuratora lub na karę degradacji pociąga za sobą z mocy prawa utratę stanowiska prokuratora; stosunek służbowy prokuratora wygasa z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia. Z art. 83 ust. 2 ustawy o prokuraturze wynika, że od orzeczenia wydanego przez sąd dyscyplinarny w drugiej instancji stronom i Prokuratorowi Generalnemu przysługuje kasacja do Sądu Najwyższego. Odwołanie się w art. 16 ust. 5 ustawy o prokuraturze („z zastrzeżeniem”) do jej art. 83 ust. 2 ma zasadnicze znaczenie i nie może być pominięte, czy wręcz uznane za nieistniejące, a tak w istocie do tego odesłania (fragmentu przepisu art. 16 ust. 5 ustawy o prokuraturze) zdaje się podchodzić strona pozwana w niniejszej sprawie (Prokuratura Rejonowa w S.). Zastrzeżenie, o którym mowa w tym przepisie, oznacza, że rekonstruując normę (regułę) wynikającą z art. 16 ust. 5 ustawy o prokuraturze, należy uznać, iż prawomocne orzeczenie sądu dyscyplinarnego o wydaleniu ze służby - co do zasady - pociąga za sobą wygaśnięcie stosunku służbowego prokuratora, ale skutek ten nie następuje, jeżeli strona (strony i Prokurator Generalny) skorzysta z przysługującej jej możliwości wniesienia kasacji. Gdyby miało być inaczej, to użycie w art. 16 ust. 5 ustawy o prokuraturze zwrotu „z zastrzeżeniem art. 83 ust. 2” pozbawione byłoby znaczenia prawnego i tym samym sensu. Mimo więc, że orzeczenie sądu dyscyplinarnego o wydaleniu ze służby jest prawomocne (w tym znaczeniu, że nie przysługuje od niego środek odwoławczy w postępowaniu dyscyplinarnym - przed sądem dyscyplinarnym), to przewidziany w art. 16 ust. 5 ustawy o prokuraturze skutek (wygaśnięcie stosunku służbowego) nie następuje, chyba że nie zostanie wniesiona kasacja (strona zrezygnuje z jej wniesienia lub upłynie termin do jej wniesienia). Dotyczy to przy tym tylko prawomocnych orzeczeń sądu dyscyplinarnego drugiej instancji, bo tylko od tych orzeczeń przysługuje kasacja. W razie wniesienia kasacji, a także do upływu terminu, w którym istnieje możliwość jej wniesienia, prawomocne orzeczenie sądu dyscyplinarnego wymierzające karę wydalenia ze służby, nie może wywołać swojego skutku w tym znaczeniu, że nie może pociągnąć za sobą wygaśnięcia stosunku służbowego prokuratora. Stosunek ten trwa więc nadal, a tym samym - uwzględniając istotę kary wydalenia ze służby prokuratorskiej - trudno mówić o problemie wykonania (niewykonywania orze-

czonej) kary; stosunek służbowy istnieje bowiem albo nie istnieje i wobec tego nie wiadomo na czym właściwie miałoby polegać wykonanie kary, która przez samo jej orzeczenie powoduje wygaśnięcie tego stosunku. W szczególności stwierdzenie, czy potwierdzenie, że stosunek służbowy wygasł nie jest wykonaniem kary, bo orzeczenie wywołuje skutek prawny (wygaśnięcie stosunku służbowego) niezależnie od tego stwierdzenia czy potwierdzenia. Podobnie obowiązek wydania świadectwa pracy jest konsekwencją wygaśnięcia stosunku służbowego (stosunku pracy) i wobec tego nie powinien być wiązany z zagadnieniem wykonania orzeczenia wymierzającego karę wydalenia ze służby. Przyjmując wszakże, że jest inaczej, to dodatkowo należałoby w prowadzonej analizie uwzględnić sformułowania art. 85 ust. 2 i 3 ustawy o prokuraturze. Przewiduje się w nich, że orzeczenie dyscyplinarne, od którego stronie służy kasacja, nie podlega wykonaniu do czasu wniesienia kasacji lub upływu terminu do jej wniesienia, a ponadto orzeczenie, od którego wniesiono kasację, nie podlega wykonaniu do czasu jej rozpoznania. Gdyby więc w wykładni art. 16 ust. 5 ustawy o prokuraturze pominąć to, co wynika z przewidzianego w nim odesłania do art. 83 ust. 2 tej ustawy - co wszakże nie ma żadnego uzasadnienia - to kierując się uregulowaniami jej art. 85 ust. 2 i 3 w istocie należałoby przyjąć, że choć w wyniku orzeczenia sądu dyscyplinarnego wydalenia ze służby stosunek służbowy wygasł, to jednak do czasu wniesienia kasacji lub upływu terminu do jej wniesienia, a także do czasu jej rozpoznania istniejący stan rzeczy powinien być tak traktowany jak gdyby stosunek służbowy nie ustał i trwał aż do rozpoznania kasacji (upływu terminu do jej wniesienia). Tylko bowiem tak w tym kontekście można by sensownie mówić o niewykonaniu orzeczenia dyscyplinarnego, które przewiduje karę polegającą na ustaniu stosunku służbowego z mocy prawa.

Wniesienie kasacji oznacza, że mimo istnienia prawomocnego orzeczenia sądu dyscyplinarnego drugiej instancji, gdy orzeczona została kara dyscyplinarna wydalenia ze służby prokuratorskiej, nie dochodzi do wygaśnięcia stosunku służbowego prokuratora, w czym wyraża się zamysł ustawodawcy, by przed ostatecznym wyjaśnieniem sprawy (wyczerpaniem wszystkich przewidzianych przez niego środków odwoławczych) nie dopuszczać do ustania stosunku służbowego prokuratora. Stosunek służbowy w takim przypadku trwa więc nadal mimo istnienia prawomocnego orzeczenia sądu dyscyplinarnego (do czasu zakończenia postępowania kasacyjnego albo - w razie korzystnego dla ukaranego rozstrzygnięcia - dłużej). Osobną przy tym kwestią jest to, jak kształtuje się problem ewentualnego zawieszenia prokuratora

w czynnościach i możliwego obniżenia jego wynagrodzenia (do 50 % wysokości należnego wynagrodzenia). Gdyby nie została podjęta decyzja o zawieszeniu w czynnościach prokuratora oraz o obniżeniu jego wynagrodzenia, to jako pracownik pozostający w stosunku służbowym miałby on także po wydaniu prawomocnego orzeczenia przez sąd dyscyplinarny drugiej instancji - w razie wniesienia kasacji - prawo i obowiązek dalszego wykonywania swej funkcji oraz prawo do pełnego wynagrodzenia. Decyzje dotyczące zawieszenia w czynnościach oraz obniżenia wysokości wynagrodzenia prokuratora są oczywiście odrębnymi decyzjami w stosunku do orzeczenia o jego ukaraniu, jakkolwiek pozostają z nim w ścisłym związku. W myśl art. 71 ust. 1 ustawy o prokuraturze prokurator może zostać zawieszony w czynnościach, jeżeli z uwagi na charakter przewinienia konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania obowiązków (prawo zawieszenia w czynnościach przysługuje przełożonemu dyscyplinarnemu), zaś zgodnie z art. 71a ust. 1 tej ustawy, w wypadku gdy prokurator został zawieszony w czynnościach, wysokość jego wynagrodzenia może zostać obniżona na czas trwania tego zawieszenia (czyni to sąd dyscyplinarny). Sąd dyscyplinarny drugiej instancji, wydając orzeczenie dyscyplinarne, może orzec o utrzymaniu w mocy zawieszenia w czynnościach (i tym samym obniżenia wysokości wynagrodzenia) do dnia wniesienia kasacji lub upływu terminu do jej wniesienia (art. 71 ust. 5 ustawy o prokuraturze), zaś w wypadku wniesienia kasacji zawieszenie w czynnościach pozostaje w mocy do czasu jej rozpoznania, chyba że Sąd Najwyższy uchyli je wcześniej. Unormowania te mogą być rozumiane w ten sposób, że z chwilą wydania orzeczenia przez sąd dyscyplinarny drugiej instancji, z uwagi na jego prawomocność tracą moc wcześniejsze decyzje o zawieszeniu w czynnościach i obniżeniu wysokości wynagrodzenia. By mogły one utrzymać dalej swą moc - do dnia wniesienia kasacji - potrzebne jest w takim wypadku osobne orzeczenie sądu dyscyplinarnego. W takiej też sytuacji, jeżeli zostanie wniesiona kasacja zawieszenie w czynnościach pozostaje w mocy do czasu jej rozpoznania. Gdy sąd dyscyplinarny nie orzekł o utrzymaniu w mocy zawieszenia w czynnościach, to ostatnio wymieniona reguła (tj. reguła z art. 71 ust. 6 ustawy o prokuraturze) nie ma zastosowania. Wniosek taki wypływa z wykładni systemowej art. 71 ust. 1 ustawy o prokuraturze i zasadniczo jest trafny. W wykładni istotnej z punktu widzenia rozpatrywanego zagadnienia prawnego, podstawowe znaczenie ma wszakże szerszy kontekst systemowy, nieograniczający się tylko do systematyki art. 71 ustawy o prokuraturze. Przepis art. 71 ust. 5 tej ustawy dotyczy bowiem wszelkich orzeczeń i kar

(określonych w jej art. 67), o których rozstrzyga sąd dyscyplinarny drugiej instancji. W jego wykładni i w wykładni art. 71 ust. 6 ustawy o prokuraturze uwzględnić należy okoliczność, iż kara wydalania ze służby prokuratorskiej w płaszczyźnie procesowej w istotnym zakresie została unormowana w niej w sposób szczególny. Z art. 16 ust. 5 ustawy o prokuraturze wynika bowiem, że mimo prawomocności orzeczenia sądu dyscyplinarnego drugiej instancji wydalającego prokuratora ze służby nie wywołuje ono swojego zasadniczego skutku, tj. nie doprowadza do ustania stosunku służbowego, który trwa nadal, a więc że prawomocność tego orzeczenia ma co najmniej charakter swoisty, jeżeli w ogóle można o niej sensownie mówić w tym przypadku. W przypadku, gdy orzeczona została kara wydalania prokuratora ze służby uzasadnia to zastosowanie do niego art. 71 ust. 6 ustawy o prokuraturze w oderwaniu (w izolacji) od jej art. 71 ust. 5. Innymi słowy, z mocy art. 16 ust. 5 ustawy o prokuraturze orzeczenie przez sąd dyscyplinarny kary wydalania nie doprowadza do ustania stosunku służbowego ale też - wobec tego - orzeczenie to nie prowadzi także do przekreślenia wcześniejszych decyzji o zawieszeniu prokuratora w czynnościach oraz o obniżeniu wysokości jego wynagrodzenia. Inaczej jest, gdy orzeczenie sądu dyscyplinarnego wywołuje swój zasadniczy skutek, a więc w przypadku orzeczenia innej kary dyscyplinarnej niż wydalanie ze służby prokuratorskiej - choć nie podlega ono wykonaniu - i w związku z tym dla przedłużenia zawieszenia w czynnościach i obniżenia wysokości wynagrodzenia konieczne jest wydanie przez ten sąd osobnego orzeczenia o utrzymaniu w mocy tego zawieszenia i obniżenia wysokości wynagrodzenia prokuratora. Na uwagę należy tu mieć także to, że w intencji sądu dyscyplinarnego nakładana przezeń kara wydalania ze służby prokuratorskiej ma prowadzić do wygaśnięcia stosunku służbowego, a więc ma tym samym pozbawiać prokuratora możliwości wykonywania przez niego funkcji prokuratorskich w ogóle i pozbawienia go w ogóle wynagrodzenia z tego tytułu. Orzeczenie (utrzymanie w mocy) kary wydalania ze służby prokuratorskiej przez sąd dyscyplinarny drugiej instancji niejako z istoty rzeczy zawiera w sobie rozstrzygnięcie o zawieszeniu w czynnościach i o obniżeniu wynagrodzenia, gdyż idzie dalej, bo oznacza zakaz wykonywania funkcji prokuratorskich (i jeszcze coś więcej - wygaśnięcie stosunku służbowego) oraz w ogóle pozbawia prokuratora prawa do wynagrodzenia. Wprawdzie skutku tego ono nie powoduje (nie doprowadza do utraty z mocy prawa stanowiska prokuratora i wygaśnięcia stosunku służbowego), gdyż wyłączony został on przez art. 16 ust. 5 ustawy o prokuraturze, ale nie wyklucza to przyjęcia wniosku, że orzekając karę wydalania ze służby

prokuratorskiej sąd dyscyplinarny z uwagi na istotę tej kary orzeka tym samym w gruncie rzeczy także o utrzymaniu w mocy zawieszenia w czynnościach i o obniżeniu wysokości wynagrodzenia prokuratora. Na uwadze mieć tu trzeba, że trudno od sądu dyscyplinarnego orzekającego o karze wydalenia ze służby prokuratorskiej wymagać, by ponadto formułował on rozstrzygnięcie o utrzymaniu w mocy zawieszenia w czynnościach prokuratora; orzekając bądź utrzymując w mocy orzeczenie o wydaleniu uważa on bowiem, że stosunek służbowy powinien być rozwiązany i wobec tego prokurator powinien zaprzestać wykonywania swoich funkcji i nie powinien w ogóle otrzymywać wynagrodzenia, a więc także wynagrodzenia w obniżonej wysokości. Prowadzi to do wniosku, że wniesienie kasacji, z jednej strony, powoduje wykluczenie skutku kary wydalenia ze służby prokuratorskiej polegającego na wygaśnięciu stosunku służbowego, a z drugiej strony, pozostawienie w mocy wcześniejszych decyzji o zawieszeniu w czynnościach i obniżeniu wysokości wynagrodzenia prokuratora.

Mając na względzie przytoczone wyżej racje na skierowane do niego pytanie prawne Sąd Najwyższy udzielił odpowiedzi, która ujęta została w sentencji niniejszej uchwały.

=====